

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2019

aruandeaasta lõpp: 31.12.2019

nimi: EESTI SISEAUDIITORITE ÜHING

registrikood: 80127447

tänava/talu nimi, Parda tn 12

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 10151

e-posti address: info@siseaudit.ee

veebilehe address: www.siseaudit.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	16
Bilanss	16
Tulemiaruanne	17
Rahavoogude aruanne	18
Netovara muutuste aruanne	19
Raamatupidamise aastaaruande lisad	20
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	20
Lisa 2 Raha	21
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	22
Lisa 4 Immateriaalsed põhivarad	23
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	24
Lisa 6 Tulu ettevõtlusest	24
Lisa 7 Mitmesugused tegevuskulud	25
Lisa 8 Tööjõukulud	25
Lisa 9 Muud kulud	25
Lisa 10 Seotud osapooled	26
Aruande allkirjad	27

ESAÜ 2019. a tegevusaruanne

Sissejuhatus

Eesti Siseaudiitorite Ühing (*edaspidi* ESAÜ) on kasvav ja elujõuline ning majanduslikult hästi toimiv mittetulundusühing. Ühingusse kuulub 279 professionaalset siseaudiitorit ja siseaudiitori kutsetegevusest huvitatud isikut¹. ESAÜ asutati 2000. aastal. Samast aastast on ESAÜ Rahvusvahelise Siseaudiitorite Instituudi (*The Institute of Internal Auditors, IIA*) liikmesorganisatsioon ning alates 2007. aastast Euroopa Siseaudiitorite Ühingute Liidu (*European Confederation of Institutes of Internal Auditing, ECIIA*) liige.

Ühingu missioon on siseaudiitorite ja siseaudiitori kutsetegevusest huvitatud isikute ühendamine, liikmete erialase arengu toetamine ning huvirühmade teadlikkuse suurendamine siseaudiitori kutsetegevusest. ESAÜ tuleviku visiooni järgi on siseaudiitor olemas igas olulisel organisatsioonis.

Ühingu strateegilised eesmärgid on järgmised:

- Ühendada ja esindada siseaudiitoreid ja siseaudiitori kutsetegevusest huvitatud isikuid.
- Tõsta siseaudiitorite kutseoskuseid ja arendada kutsetegevusi.
- Teadvustada siseauditeerimist kui tõhusa juhtimise vahendit.
- Väärtustada ja kaitsta siseaudiitori elukutse staatust ja mainet ühiskonnas.
- Tagada ESAÜ jätkusuutlikkus.

1. ESAÜ juhtimine

Kuni ESAÜ 2019. a üldkoosolekuni kuulusid ESAÜ juhatusse Mare Timian, Terje Keerberg, Piret Lantin, Jaak Evert, Anu Alber, Maarja Kilter ja Mariliis Männik-Sepp. Kuivõrd põhikirja punkti 12.4 alusel üldkoosoleku poolt juhatusse antud volitus kaheks aastaks hakkas lõppema, tuli 2019. aasta üldkoosolekul valida uus juhatus.

ESAÜ üldkoosolek toimus 15. mail 2019. a Riigimetsa Majandamise Keskuses. Üldkoosolekul osales 68 ühingu tegevliiget ning 39 liiget olid esindatud volitusega.

Ühingu juhatus andis üldkoosolekul ülevaate 2018. aasta majandusnäitajatest ning olulisematest tegevustest. Lisaks ametlikule osale oli võimalik osaleda eetikateemalisel seminar-loengul, mille viis läbi lektor Nele Laidvee. Alates 2018. aastast on IIA sertifikaadiga audiitoritel kohustus läbida igal aastal eetikateemaline koolitus mahus 2 CPE ning oleme üldkoosoleku raames liikmetele neid koolitusi korraldanud.

Üldkoosolek valis ka uue juhatuse järgmiseks kaheks aastaks koosseisus Mare Timian, Terje Keerberg, Piret Lantin, Janika Veermäe, Jaak Evert, Tarmo Olgo ja Ainika Ööpik.

Vastavalt ühingu põhikirjale kuulub juhatusse 5-7 liiget. Kõik juhatuse liikmed tegutsevad vabatahtlikkuse alusel, töötasu juhatuse liikme töö eest ei maksta.

Lisaks juhatuse muutunud koosseisule vahetus 2019. aastal ka ESAÜ tegevjuht. Kuni 02.12.2020 täitis tegevjuhi ülesandeid ühingu liige Deivi Kiviste, seejärel võttis tegevjuhi kohustused üle ESAÜ liige Hedy Hoomatalu. Tegevjuht täidab ülesandeid tegevjuhtimise teenuse lepingu alusel ning peamiseks ülesanneteks on ühingu infovahetuse ning sisekommunikatsiooni korraldamine. Tegevjuhi ülesandeks on ka juhatuse toetamine koosolekute läbiviimisel, raamatupidaja abistamine, info-, dokumendihalduse ja arhiivitöö korraldamine ning liikmearvestus.

Ühingu juhatusel ja tegevjuhil oli aktiivne ja tegus aasta ühingu eesmärkide täitmisel – toimus kaheksa juhatuse koosolekut ja tehti viis otsust kirjaliku menetluse teel. Olulisi teemasid arutati ka mitteametlikel kohtumistel, e-kirja, telefoni ja Skype'i teel.

---

¹ 31.12.2019. a seisuga.

Ühingu tööprotsesside ja -põhimõtete täpsustamiseks ajakohastasime 2019. aastal töökordi ja juhendeid: uuendasime liikmete haldamise korda, liikmeks astumise avaldust ja koolituste korraldamise põhimõtteid.

2019. aastal arendasime edasi kodulehe platvormi. Google Analytics`i trendid näitavad, et Interneti kasutajad on aina enam liikumas mobiilidesse. ESAÜ soovib olla ajakohane ning kättesaadav ajast ja kohast sõltumata, seetõttu lisasime kodulehele *responsive* funktsiooni, mis võimaldab kodulehe sisu mugavalt kasutada ka mobiilis ja tahvelarvutis. Lisaks ajakohastasime kodulehe platvormil ka liikmete halduse töövahendeid ja funktsioone ning tegime turvaparandusi küberriskide ennetamiseks.

2. ESAÜ komisjonide ja töörühmade töö ning vabatahtlik tegevus

Ühingu eesmärkide täitmiseks tegutsevad põhikirja alusel loodud neli komisjoni: revisjonikomisjon, koolitus- ja arenduskomisjon, partnerluse ja lobitöö (*advocacy*) komisjon ning eetikakomisjon. Komisjonide liikmed tegutsevad vabatahtlikkuse alusel.

Komisjonide tegevused 2019. aastal:

- Revisjonikomisjon koosseisus Kristi Selgis, Anne Hansberg ja Ilona Reiljan andis hinnangu ESAÜ 2018. a majandusaasta aruandele.
- Koolitus- ja arenduskomisjon koosseisus Aire Kirss, Evelin Pungas, Kai Paalberg, Marilin Pikaro, Piret Kustasson, Piret Lantin koostas 2019. aasta I ja II pa koolituskavad, korraldas nende elluviimist ja koostas ühingu 2020. aasta I pa koolituskava projekti.
- Partnerluse ja lobitöö komisjon koosseisus Terje Keerberg, Piret Lantin, Jaak Evert ja Tarmo Olgo viis ellu 2019. aastaks koostatud tegevuskavas kokkulepitud tegevusi ühingu peamisi huvirühi arvestades.
- Eetikakomisjonile koosseisus Juhan Kull, Karin Rätsep ja Kristi Vinkel 2019. aastal eetikateemalisi pöördumisi ei esitatud.

Ühingu juhatuse ja komisjonide tööd toetasid töörühmad ning ühingu liikmetest vabatahtlikud. Väärtustame liikmete kaasamist komisjonide, töörühmade ja muu vabatahtliku tegevuse vormis, et suurendada kuuluvustunnet ning vastata liikmete ootustele ja vajadustele. Vabatahtlikud aitasid korraldada järgmiseid üritusi:

- Infohommikud ja seminarid (Ainika Ööpik, Kadri Tenno, Marilin Pikaro, Terje Keerberg).
- Kolleegile külla üritused (Kati-Helen Peegel, Margit Krieger, Martin Karu).
- Ümarlauad (Piret Lantin, Piret Kustasson, Aire Kirss).
- ESAÜ aastakonverents 2019 (Karin Karpa, Ainika Ööpik, Aleksandra Hlebnikova-Stepanova, Deivi Kiviste, Evelin Pungas).

Töörühmade tegevused:

- IIA standardite töörühm (Anu Alber, Tiina Vask, Karin Karpa, Evelin Pungas) vaatas üle ning toimetas IIA standardite rakendussuuniste tõlget ning tõlgitud materjalid avaldati liikmetele kodulehel veebruarikuus. Lisaks tõlgiti IIA ja ECIIA välja antud 3 juhust (valdkondlikku seisukohta).
- ESAÜ kodulehe töörühm (Mare Timian - peatoimetaja, Jaak Evert, Deivi Kiviste, Mart Pechter) tegeles kodulehe haldamise ja kommunikatsiooniga: artiklite kirjutamine ja tõlkimine, IIA ja ESAÜ uudiste vahendamine, töökuulutuste ülespanek ja vahendamine, koolituste ja ürituste ülespanek ning turundustegevus (sh kampaaniad sotsiaalmeedias), fotode töötlus ja galeriide koostamine, uudiskirja väljaandmine, uute väljaannete ja raamatute ülespanek ja tutvustamine, IIA videote ülespanek, sotsiaalmeedias ESAÜ ajajoone haldamine ja koostööpartnerite info vahendamine. Kodulehe arenduste projekti vedas projektijuhina juhatuse liige Mare Timian.

Juhatus kaasas vabatahtlikke ka muudesse ühingu tegevustesse: raamatukogu töö korraldamine, ESAÜ kodulehele artiklite kirjutamine, tõlketööd, ettekanded koostööpartnerite konverentsidel jne.

Kokku osales aasta jooksul ühingu vabatahtlikes tegevustes 35 liiget, so ca 13% liikmeskonnast. Juhatus tunnustas ja avaldas vabatahtlikele tänu ühingu aastalõpuseminaril, kus kõik vabatahtlikult panustajad said kingiks väikese kommikarbi. Vabatahtlikest liikmete abiga suudab ESAÜ luua enam lisaväärtust, sh kasvatada ühingusse kuulumisest ja koostegemisest tulenevat ühistunnet.

3. Koostöö ja projektid Eesti ja välispartneritega

ESAÜ teeb Eestis koostööd Rahandusministeeriumiga, Riigikontrolliga, Audiitorkoguga, Äripäevaga, Eesti Raamatupidajate Koguga, Eesti Infosüsteemide Audiitorite Ühinguga, Ühinguga Korruptsioonivaba Eesti, Eesti Kvaliteediühinguga, SA-ga Kutsekoda, ülikoolide ja kõrgkoolidega, suuremate audiitorettevõtete ning konverentside korraldajatega. Vahendame oma koostööpartnerite infot ning pakume vastastikku soodushindadega koolitustel osalemise võimalust.

Büroo ja koolitusruum. Jagame büroopinda jätkuvalt Audiitorkoguga Tallinnas aadressil Parda tn 12. Samas asub ka ESAÜ raamatukogu. ESAÜ kasutas büroos asuvat koolitusruumi oma koosolekute, koolituste ja seminaride korraldamiseks. Audiitorkoguga teeme koostööd audititarkvara E-dok siseauditi mooduli koolituste läbiviimisel ja turundustegevustes.

Raamatupidamine. Teenust pakub meie pikaajaline koostööpartner JHM Profit OÜ, kes teeb ühingu raamatupidamist ning koostab majandusaasta aruande.

Koolituskoordinaator. Teenust pakub Tikomaq OÜ (täitja ESAÜ liige Tiina Kralla). Koolituskoordinaatori ülesanneteks on toetada koolitus- ja arenduskomisjoni tööd, organiseerida ühingu koolitusi ja liikmete üritusi ning olla liikmetele esmane kontaktisik koolitusküsimustes.

Kommunikatsioonijuhtimine. Teenust pakub Audiores OÜ (täitja ESAÜ liige Mare Timian). Kommunikatsioonijuhi ülesandeks on ühingu kommunikatsioonistrateegia loomine, ühingu kommunikatsioonikanalite haldamine ja arendamine ning tegevuste koordineerimine koolituskoordinaatori ja tegevjuhiga.

Kodulehe arendustööd. Koostööpartneriks oli 2015. aastast Ore Multimedia OÜ ja 2019. aastast Web Development Studio OÜ.

Disaini- ja kujundustööd. Koostööpartneriks on Luul OÜ.

Koostöö konverentside korraldamisel. ESAÜ oli kolmandat aastat Äripäeva partneriks Sisekontrolli konverentsi korraldamisel, mille teemaks 2019. aastal oli „Protsess ja kaart“. Hoiame häid koostöösuheteid Corpore Konverentsidega, kes korraldab juba aastaid Riskijuhtimise aastakonverentsi. Konverentsil on nõuga abiks olnud ka ESAÜ juhatuse liige Terje Keerberg.

2019. aastal otsis ESAÜ aktiivselt uusi, täiendavaid võimalusi siseauditi kutseala populariseerimiseks ning koostöösuhete loomiseks ja arendamiseks Eestis. Lisaks varasemale – personalijuhtide ühing PARE, Äripäev AS, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, alustasime koostöösuhete loomist ka Riigikantseleiga, kes vastutab tippjuhtide järelkasvu eest avalikus sektoris. Jätkasime kõrgharidusasutustes tegevusi siseaudiitorite järelkasvu teemadel.

Riigikontrolliga jagame infot oma koolitustest ning teeme koos infohommikuid. ESAÜ liikmetele toimus infohommik, kus Riigikontroll tutvustas läbi viidud IT-auditite tulemusi.

ESAÜ oli esindatud Rahandusministeeriumit nõustavas siseaudiitorite kutsekomisjoni töös (SAKK), kus ESAÜ-d esindab juhatuse uue liikmena Tarmo Olgo.

Arvestusala uurimustööde konkurs. Koostöös Rahandusministeeriumi, Audiitorkogu ja Eesti Raamatupidajate Koguga korraldasime tudengitele iga-aastast arvestusala uurimustööde konkursi. Konkursi eesmärgiks on avardada tudengite teadmisi arvestusala valdkonnast ja julgustada neid selle valdkonna uurimustöid kirjutama ning aidata kaasa raamatupidaja ja (sise)audiitori elukutse tuntusele ning arvestusala väärtustamisele. 2019. aastal esitati konkursile kokku 23 uurimustööd. Parimaks audiitortevõtte alaseks uurimustööks hinnati Kristel Vist'i magistratöö

„Audiitoraruannete analüüs aastatel 2012-2017 ja nende kasutajate ootused“ (Tallinna Tehnikaülikool).

Siseauditi valdkonnaga seotud teemadel 2019. aastal uurimustöid konkursile kahjuks ei esitatud.

ESAÜ juhatus Piret Lantini eestvedamisel andis sisendi siseauditorialaste tööde teemavalikusse ning on jätkuvalt valmis abistama tööde juhendamisel. Töid hindasid hindamiskomisjoni liikmetena ka ESAÜ juhatuse liige Piret Lantini ja teised juhatuse liikmed. Konkursi auhinnafond oli 2700 euri, mis reeglina jagatakse välja parimate tööde autoritele ja juhendajatele järgmistes kategooriates:

- parim magistri- või doktoritöö;
- parim bakalaureuse-, lõpu- või muu kirjalik töö;
- parim audiitortegevuse alane uurimustöö;
- parim finantsarvestust käsitlev uurimustöö;
- uudne või huvitav arvestusalane teemakäsitus.

Seekordsel konkursil uudse või huvitava teemakäsitluse eest žürii auhinda välja ei andnud.

ESAÜ rahaliselt ei panustanud, kuid tunnustatud tööde autorid said tasuta kutse osaleda ESAÜ Aastakonverentsil 2019. Konkursi korraldamisega jätkame ka 2020. aastal, võimaldades konkursi kõigi kategooriate võidutööde autoritele tasuta osalemist ESAÜ juubelikonverentsil.

Koostöö IIA Balti riikide ühingutega. 2018. aasta novembrist alanud tihedam koostöö IIA Balti riikide ühingutega jätkus ka 2019. aastal. Eesti, Leedu ja Läti siseaudiitorite ühingud viisid 2019. aasta kevadel ühiselt läbi uuringu Balti riikide siseaudiitorite hulgas. Uuringu eesmärgiks oli saada ülevaade Balti riikide siseaudiitorite profiilist, positsioonist tööturul ning ka palgatasemetest. Kokku osales kolmest riigist 328 siseaudiitorit, sh Leedust 146 (46%), Lätist 115 (35%) ja Eestist 66 (22%).

2019. a teises kvartalis toimus kolme Balti riigi IIA ühingute konverentskõne, kus arutati sertifitseerimise teemasid avalikus sektoris ning ühingute liikmete huvide ja väärtuste kaitsmist suhetes avaliku võimu, äri sektori ning avaliku arvamusega (advocacy).

Osaesime nii IIA kui ka ECIIA ettevõtmistes. ECIIA liikmesriikide esindajate üldkoosolek toimus Luksemburgis 21. septembril 2019. a, kus osales ESAÜ juhatuse liige ja väliskoostöö eest vastutaja Janika Veermäe.

2019. a muutis IIA oma aastaürituse IIA Global Council, kus seni osalesid ühingute juhid, Global Assembly'ks, mis on erinevate riikide ühingute foorum. Global Assembly't juhib direktorite nõukogu ning iga IIA ühing määrab Global Assembly jaoks esindaja (ESAÜ-st Janika Veermäe) ja asendusliikme (Mare Timian). Esindaja kohustusteks on:

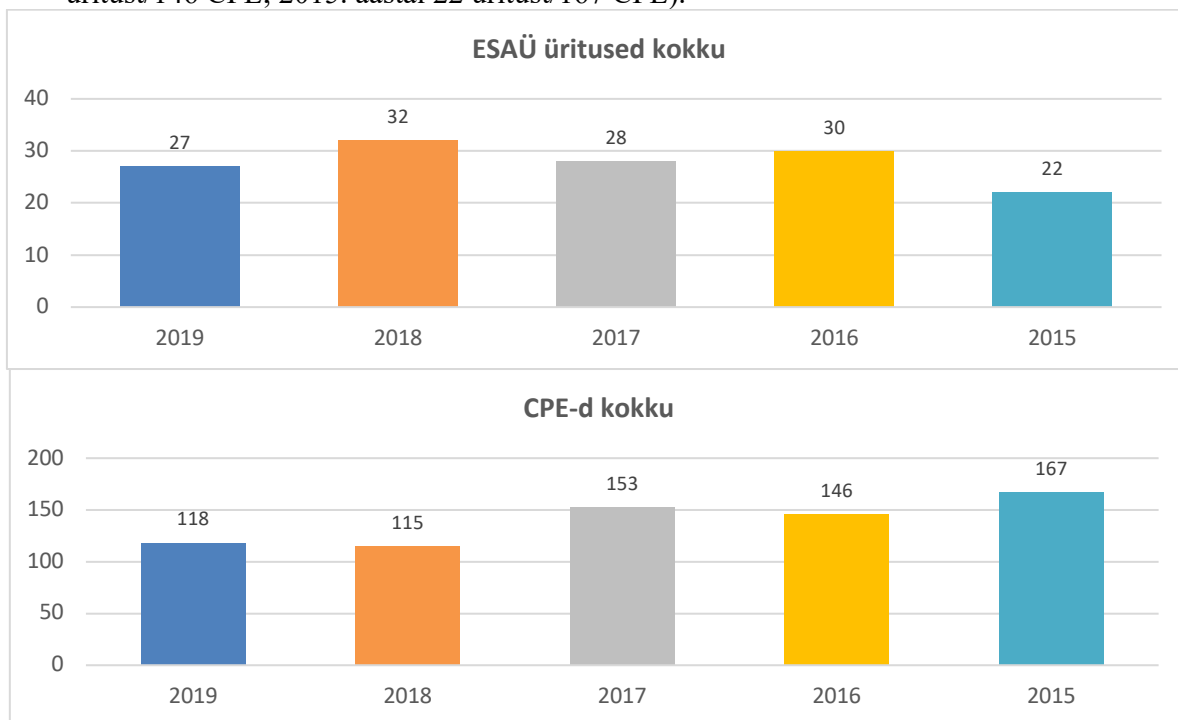
- osaleda kõikidel Global Assembly koosolekutel (4x aastas, nendest 1 kohapeal ja 3 konverentskõne);
- tegutseda vahendajana Global Assembly ja ESAÜ vahel;
- jagada juhatusele juhtivaid praktikaid ja turu-uuringuid;
- esitada juhatusele raport Global Assembly tegevustest.

Välisriikidega tehtav koostöö võimaldab luua häid suhteid kolleegidega ning välislektoritega teistest IIA organisatsioonidest, eesmärgiga tuua muuhulgas ka välislektoreid Eestisse ning olla edaspidi atraktiivsem seminarikorraldajana ja sihtkohana. Suhted IIA ja ECIIA-ga võimaldavad kasutada partnerlussuhteid ja koostöövõrgustikku mitmesuguste teemade aruteluks, uuringute tegemiseks ning parimate praktikate jagamiseks.

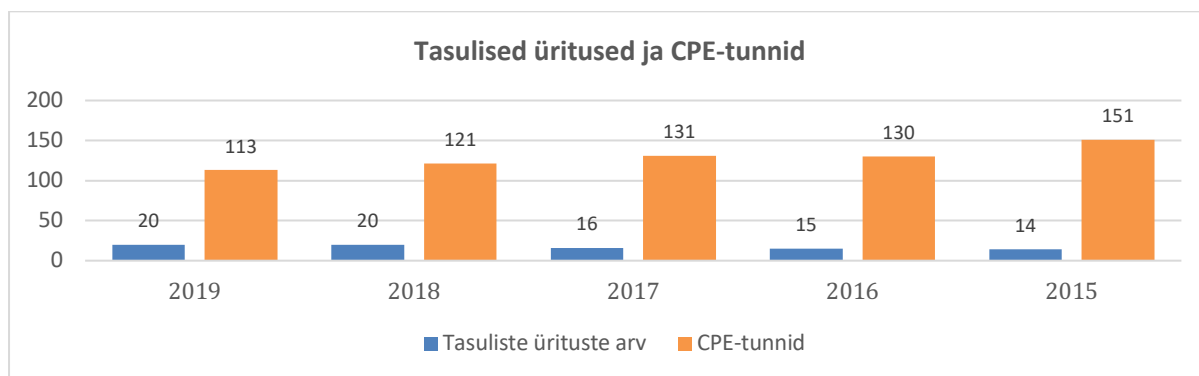
4. ESAÜ põhitegevus

2019. aastal jätkas ESAÜ aktiivselt koolitustegevusega ja liikmeid ühendavate ürituste korraldamisega. Need on ühingu liikmetele peamiseks väljundiks nende kutseoskuste tagamisel ja tõstmisel ning omavahelise suhtluse ja kogemuste jagamise soodustamisel.

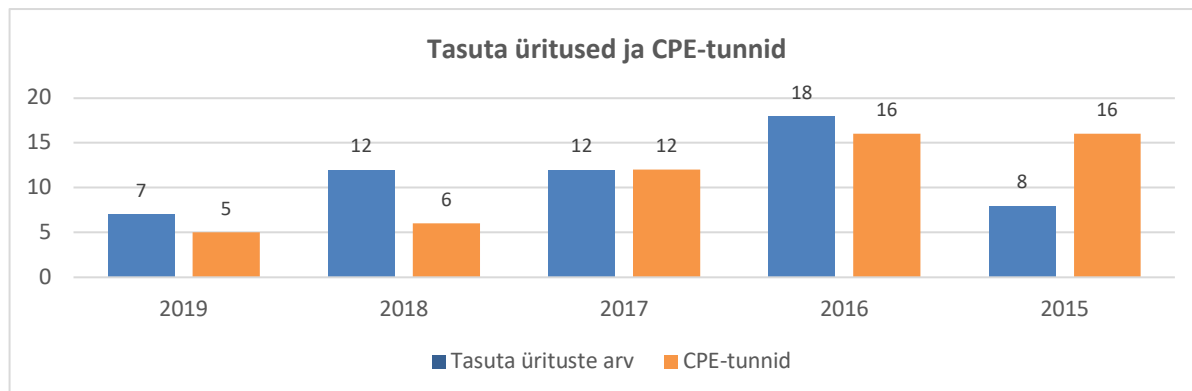
- Korraldasime 2019. aastal kokku 27 üritust (sh koolitused, seminarid, ümarlauad, infohommikud, külastused „Külla Kolleegile“, konverents) mahus 118 CPE tundi (2018. aastal 32 üritust ja 115 CPE tundi, 2017. aastal kokku 28 üritust ja 153 CPE tundi, 2016. aastal 30 üritust/146 CPE; 2015. aastal 22 üritust/167 CPE).

- Korraldasime kokku 20 tasulist üritust (koolitused, seminarid ja konverents) mahus 113 CPE tundi (2018. aastal 20 üritust mahus 121 CPE tundi, 2017. aastal 16 üritust/131 CPE tundi, 2016. aastal 15 üritust/130 CPE, 2015. aastal 13 üritust/151 CPE).

- Muid üritusi (sh infohommikud, ümarlauad ja „Kolleegile külla“ üritused) toimus kokku 7, mahuga 5 CPE tundi (2018. aastal kokku 12 üritust/6 CPE, 2017. aastal kokku 12 üritust /12 CPE, 2016 kokku 18 üritust/16 CPE, 2015 kokku 8 üritust/16 CPE tundi).

Koolitusi ja seminare tegime järgmistel teemadel:

siseaudiitor ja IT, siseauditeerimise baasõpe, pettused ja korrupsioon, keeruliste inimestega toimetulek, CGAP-i eksami ettevalmistus, ärietika, digitaalsete dokumentide ja andmete arhiveerimine, andmekaitse määruse rakendamine, agiilsus ja SCRUM meetod, protsesside kvalitatiivne ja kvantitatiivne analüüs, graafiline visualiseerimine.

Jätkasime tehnoloogiaseminaride sarjaga, mille esimesed neli osa toimusid 2018. aastal ning viies ja kuues osa 2019. aastal. Sarja eesmärk oli anda siseaudiitoritele uusi teadmisi tehnoloogia kasutusvõimalustest ja arengutest. Sarja viies osa käsitles suurandmeid, andmekaevet ja masinõpet ning kuueosas vaadeldi uusi tehnoloogiaid ja teenuseid.

ESAÜ rahvusvaheline Baltikumi ja Skandinaavia siseaudiitorite ümarlaud toimus veebruaris juba viiendat aastat järjest. Seda on algusest peale vedanud ESAÜ auliige Helen Anijalg. Ümarlaul oli osalejaid 6 riigist, kokku 36 siseaudiitorit.

Väliskoolitajaga koolitus toimus maikuu teemal “Auditing organizational culture”. Koolituse lektor oli Niina Ratsula, kes on töötanud rahvusvahelistes korporatsioonides (Nokia, Kemira) juhtivatel kohtadel, keskendudes eetikale, vastavuskontrollidele, sisekontrollile ja siseauditile.

Infohommikuid/infoseminare toimus kolm, mahus 5 CPE tundi. Kodumaist arvutitarkvara E-dok tutvustaval infohommikul räägiti E-dok’i üldisest arenduspoliitikast, eesmärkidest ning kasutajakogemusest Maaeluministeriumis. Riigikontrolli infohommikul tutvustas Riigikontroll enda poolt läbi viidud IT auditite tulemusi. Rahapesu riskide infohommikul arutleti audiitori rolli ja ülesannete üle rahapesu riskide juhtimisel ning tutvuti kaasustega era- ning avalikust sektorist.

Üldkoosoleku raames korraldasime lühiseminari ärietikast.

Ürituste sarja „Kolleegile külla“ raames toimus 3 külastust meie liikmete organisatsioonidesse. Esimesel poolaastal külastati Politsei- ja Piirivalveametit ning Maaeluministeriumi, teisel poolaastal võõrustas ühingu liikmeid Elektrilevi OÜ.

Siseaudiitorite ümarlaudu korraldasime ühel korral. Tallinnas toimus ümarlaud “Tegevuste edasiandmine, kolmanda osapoole riskijuhtimine ja auditeerimine”, mida vedasid ESAÜ juhatuse liige Piret Lantin, Omniva siseauditi juht Piret Kustasson ja Luminor Bank siseaudiitor Aire Kirss.

Maikuu tähistasime ülemaailmset siseauditi kuud, mil toimus tavapäraselt ka ühingu üldkoosolek, sh tasuta eetikateemaline lühiloeng. Kuu jooksul pöörasime enam tähelepanu siseauditilase info levitamisele (näiteks sertifitseerimine ja IIA sertifikaadid) nii ESAÜ kodulehe, uudiskirja kui sotsiaalmeedia kanalite kaudu.

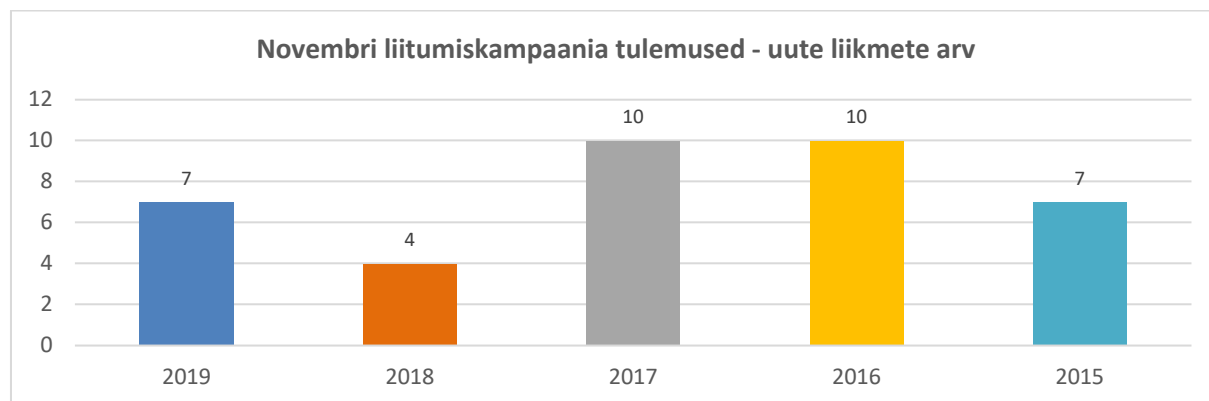
Traditsiooniline ESAÜ Aastakonverents toimus oktoobris Tallinnas. Konverents kandis pealkirja „Siseaudiitor innovatsiooni keerises“, mille läbivaks teemaks oli innovatsioon ning siseaudiitorite uued rollid ja võimalused oma töös. Aastakonverents on kujunenud iga-aastaseks suursündmuseks nii ühingu, siseaudiitoritele kui ka teistele valdkonna asjatundjatele. Konverentsil oli kokku 133 osalejat – lisaks ESAÜ liikmetele osales ka kümnekond külalist.

ESAÜ Aastakonverentsil astusid üles oma ala tipptegijad ja hinnatud asjatundjad: Ain Aaviksoo –

innovaator; Kai Härmand – Justiitsministeeriumi asekanstler; Daniel Kotsjuba – avalike teenuste disainer; Kati Orav – visuaalne praktik ja visuaalse mõtlemise treener; Anu Puusaag – Technopol'i äriarenduse osakonna juhataja; Kadi Villers – Technopol'i innovatsioonijuht; Madis Vasser – TÜ Arvutiteaduse Instituudi doktorant.

Ühingusse uute liikmete leidmiseks korraldasime novembris iga-aastase liitumiskampaania „November – ESAÜ-ga liitumise kuu“. Kampaania eesmärk on üles leida siseaudiitorid ja siseauditist huvitatud isikud, kes veel ei kuulu ühingusse, kuid kes võiksid samuti kasu saada ESAÜ liikmestaatusest. Kampaania tulemusena liitus 2019. aastal ühinguga 7 uut liiget (2018. aastal 4 liiget, 2017. aastal 10 liiget, 2016. aastal samuti 10 liiget; 2015. aastal 7 liiget).

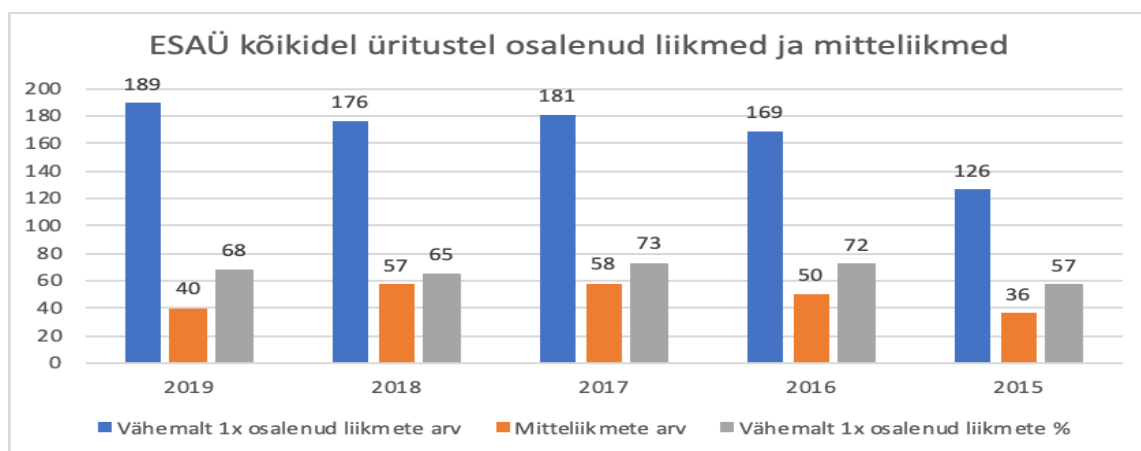

Ühingu liikmeskonna traditsioonilist jõuluseminari koos õhtusöögiga peeti 4. detsembril Tallinnas Restoranis Korsten ning Tartu ja Lõuna-Eesti liikmetele 12. detsembril Tartus Lydia Holmi hotellis. Aastalõpu üritusel võtsime kokku aasta sündmused, tänasime ühingu komisjonide ja töörühmade liikmeid ning vabatahtlikke, samuti tunnustasime aasta parimaid.

4.1 Liikmete aktiivsus

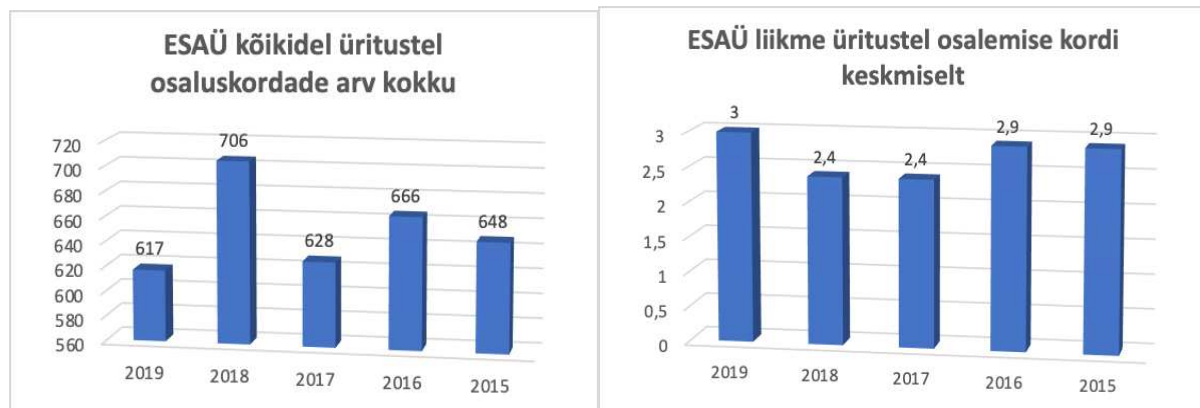
ESAÜ liikmed on olnud aktiivsed osalejad ühingu koolitustel ja üritustel, mida kinnitab viimasel viiel aastal kogutud statistika. Liikmeskonna aktiivsuse analüüs näitab osalusaktiivsuse stabiilsust viimase kolme aasta jooksul.

- Vähemalt ühel ESAÜ üritusel osales 2019. a 189 liiget (68% liikmetest), lisaks 40 mitteliiget. 2018. aastal 176 liiget (65% liikmetest), lisaks 57 mitteliiget, 2017. aastal 181 liiget (73% liikmetest), lisaks 58 mitteliiget; 2016. aastal 169 liiget (72% liikmetest), lisaks 50 mitteliiget ja 2015. aastal 126 liiget (57% liikmetest), lisaks 36 mitteliiget.

- Kokku oli 2019. aastal ESAÜ üritustel (sh koolitustel) 617 osaluskorda. ESAÜ liige on aastas osalenud kõikidel üritustel keskmiselt 3 korda. 2018. aastal oli kokku 706 osaluskorda, keskmiselt 2,4 korda, 2017. aastal 628 osaluskorda, keskmiselt 2,4 korda; 2016. aastal oli 666

osaluskorda, keskmiselt 2,9 korda aastas ning 2015. aastal oli 648 osaluskorda, keskmiselt samuti 2,9 korda aastas.

- 2019. aastal osales 10 liiget 8 ja enamal üritusel (tasuta ja tasulised kokku). 2018. aastal osales 14 liiget 8 ja enamal üritusel, 2017. aastal osales 2 liiget 8 ja enamal üritusel, 2016. aastal osales 8 liiget 8 ja enamal üritusel ning 2015. aastal osales 12 liiget 8 ja enamal üritusel.
- 2019. aasta ESAÜ üritustel (sh koolitus, seminar, konverents) koolitas või modereeris 7 ühingu liiget, sh aktiivsemad 2-3 korda (Helen Anijalg, Marilyn Pikaro, Piret Kustasson). 2018. aastal oli 8 koolitajat või modereerijat, 2017. aastal oli neid 12, 2016. aastal 13 ja 2015. aastal 21 ühingu liiget.

5. ESAÜ teenused: kommunikatsioon, IIA info ja materjalid, raamatukogu, töökuulutuste vahendamine, kvaliteedihindamine.

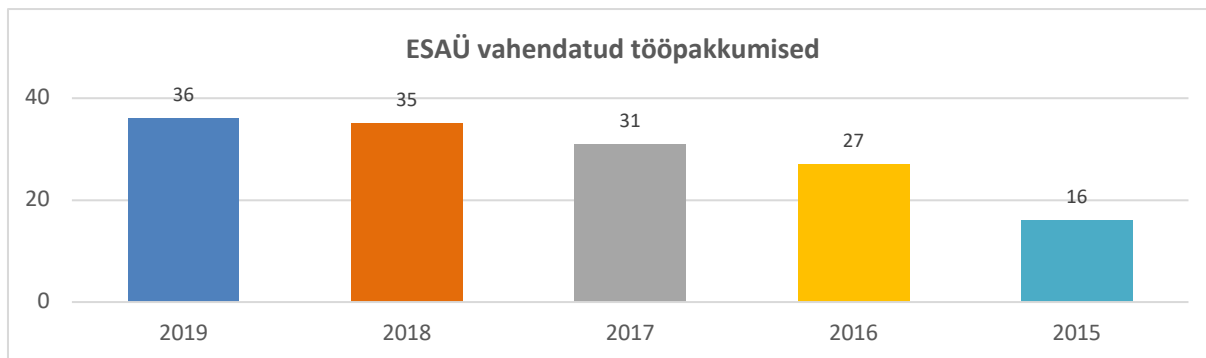
ESAÜ pakub mitmesuguseid teenuseid oma liikmetele ning siseauditi huvilistele. Kommunikatsiooniks ühingu liikmete, koostööpartnerite ja siseauditi huvilistega kasutame peamise infokanalina ESAÜ kodulehte, lisaks e-uudiskirja ning liikmete e-posti listi. Kaasaegse ja aktiivse turunduskanalina kasutame ka ühingu *Facebook*'i lehte. *Facebook*'is vahendame valdkondlikke kodu- ja välismaiseid uudiseid, infot siseauditi trendidest ja arengutest, artikleid ja uuringuid ning koolituste, ürituste ja tööpakkumiste infot.

IIA liikmesorganisatsioonina on ESAÜ-l kohustus teavitada oma liikmeskonda IIA tegevustest, edendada siseauditeerimise kutseala ning propageerida erialaste rahvusvaheliste kutseksamite sooritamist erialase pädevuse kinnitamiseks.

ESAÜ on nende kohustuste täitmiseks vahendanud IIA teavet oma suhtluskanalite vahendusel (ühingu koduleht, e-uudiskiri, liikmete e-posti list, ühingu *Facebook*'i leht). IIA rahvusvaheliste eksamite sooritamise ning pideva enesetäiendamise nõuete täitmise kohta on liikmetele info kättesaadav ühingu kodulehel.

Ühingu liikmetele on kasutada ESAÜ raamatukogu enam kui 100 teavikuga, tellime jooksvalt uusi erialaseid väljaandeid. Võrreldes 2018. aastaga oli teavikute laenutuste arv 2019. aastal samal tasemel – laenutati 19 teavikut, laenutuskordi oli 34. Kavandame edaspidi ka e-raamatukogu arendust. Raamatukogu eest vastutas 2019. a lõpuni ühingu liige Mart Pechter. Raamatukogus on saadaval värsked *IIA Internal Auditor* ajakirja väljaanded, samuti vahendab ESAÜ liikmetele ajakirja tellimise võimalust (2018. aastal 27 tellijat, 2019. aastal 30 tellijat). Osad ajakirja artiklid tõlgime liikmete abiga ka eesti keelde ning avaldame ühingu kodulehel.

Erialaste tööpakkumiste vahendamine kasvab jätkuvalt. Vahendasime nii oma liikmete tööandjate kui ka teiste ettevõtete tööpakkumisi ESAÜ kodulehe, liikmete e-posti listi ja sotsiaalmeedia kaudu kokku 36 tööpakkumist (2018. aastal 35, 2017. aastal 31, 2016. aastal 27 ja 2015. aastal 16 tööpakkumist).

ESAÜ-l on olemas professionaalne kompetents, et pakkuda ka siseauditeerimise kutsetegevuse standardite alaseid kvaliteedihindamisi sarnaselt teistele IIA liikmesorganisatsioonidele. 2019. aastal viidi läbi üks kvaliteedihindamine (Eesti Energia AS).

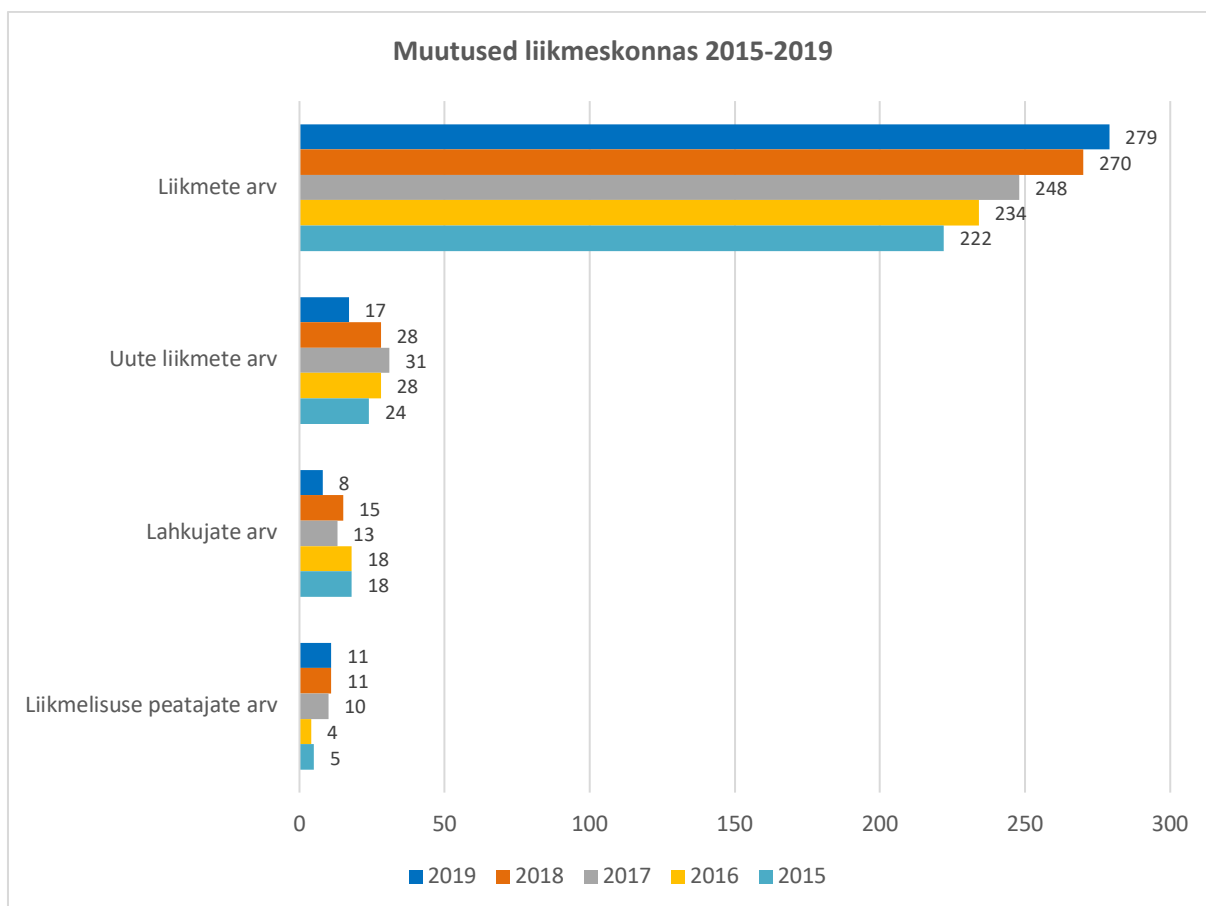
6. Liikmeskond

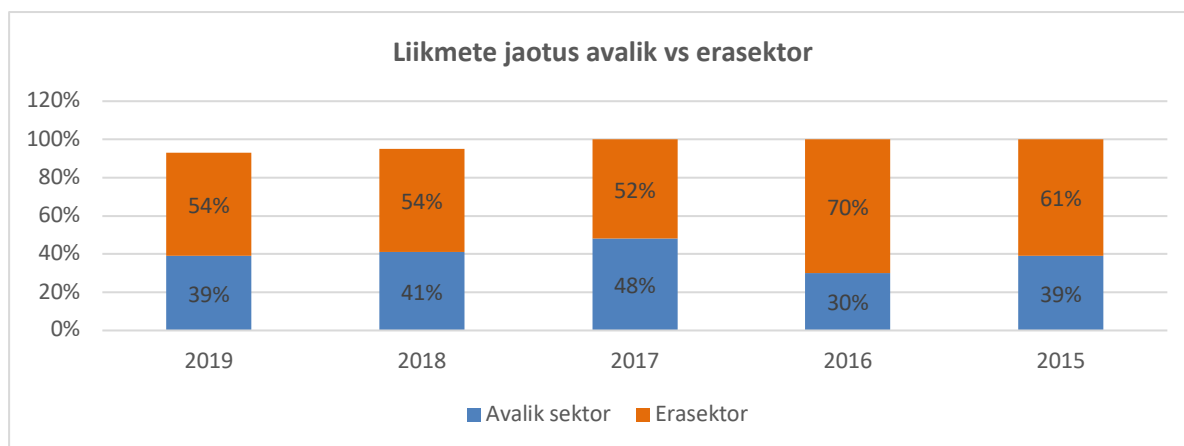
2019. aasta lõpu seisuga oli ühingus 279 tegevliiget, mis on 20 liiget enam võrreldes varasema aastaga (2018. aastal 270 liiget, 2017. aastal 248 liiget, 2016. aastal 234 liiget, 2015. aastal 222 liiget).

Aasta jooksul liitus ESAÜ-ga 17 uut tegevliiget (2018. aastal 28 liiget, 2017. aastal 31 liiget, 2016. aastal 28 liiget, 2015. aastal 24 liiget).

Aasta jooksul astus ühingust välja 8 liiget (2018. aastal 15 liiget, 2017. aastal 13 liiget, 2016. ja 2015. aastal 18 liiget).

Liikmelisus oli erialasest tööst eemaloleku tõttu peatatud 11 liikmel (2018. aastal samuti 11 liikmel, 2017. aastal 10 liikmel, 2016. aastal 4 liikmel, 2015. aastal 5 liikmel).

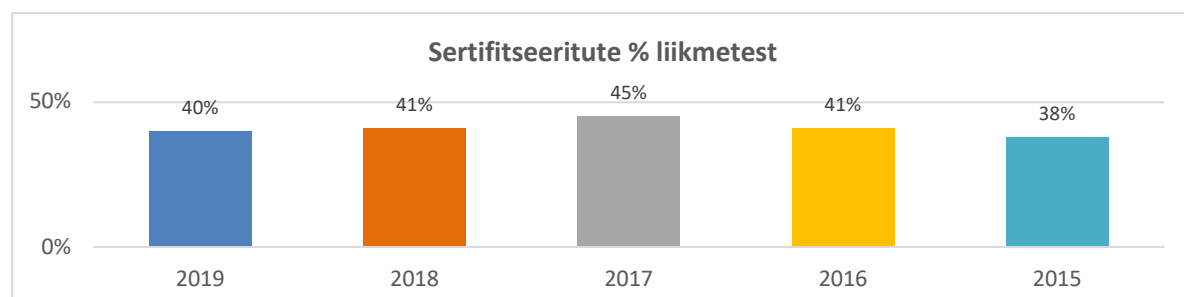
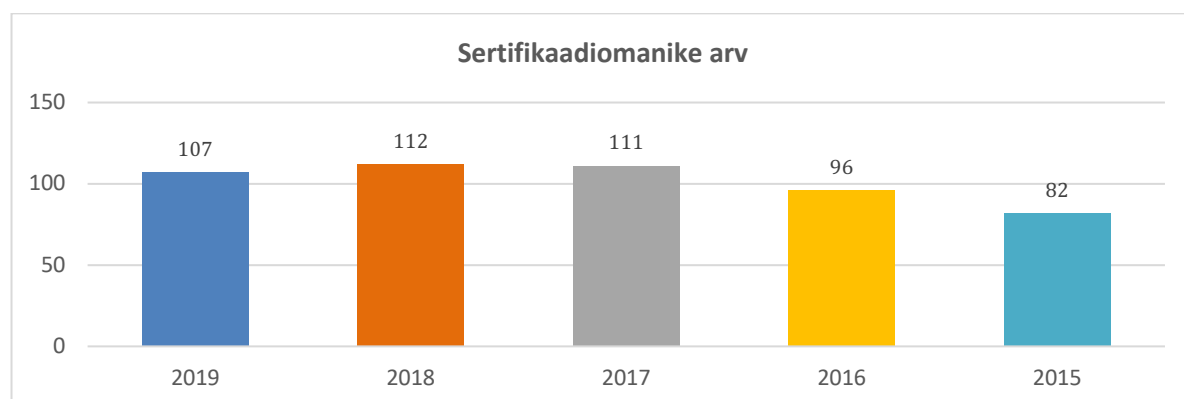

Kõik ESAÜ liikmed on ühtlasi ka IIA liikmed. Ühingu liikmetest olid 2019. aasta lõpu seisuga 39% avaliku sektori ning 54% erasektori esindajad, 7% ei ole tööandjat avaldanud (2018. aastal vastavalt 41% ja 54%, 2017. aastal 48% ja 52%, 2016. aastal 30% ja 70%, 2015. aastal 39% ja 61%).

ESAÜ liikmetasu oli 2019. aastal 70 eurot, sh 15 eurot on IIA liikmemaks. ESAÜ liikmemaksu summa on olnud samal tasemel 2011. aastast. Samas IIA liikmemaks, mis sisaldub ESAÜ liikmetasus, on selle aja jooksul pidevalt veidi kasvanud. ESAÜ liikmetasu püsimine sellel tasemel on olnud võimalik tänu ühingu eesmärgipärasele juhtimisele ning tulemuslikule ja targale majandamisele, mille nimel töötavad juhatus, koolituskomisjon, mitmed töögrupid ja vabatahtlikult panustavad liikmed.

6.1 IIA sertifikaadid ja siseriiklikud kutsetunnistused

IIA rahvusvaheliste sertifikaatide omanikke olid 2019. aasta lõpu seisuga 107 liiget ehk 40% ühingu liikmetest (2018. aastal 112 liiget (41%), 2017. aastal 111 liiget (45%), 2016. aastal 96 liiget (41%), 2015. aastal 82 liiget (38%)).

IIA sertifikaadiomanike jaotus oli järgmine: 42 CIA, 78 CGAP, 5 CRMA, 3 CCSA, 1 ACCA, 4 CFE, 5 CISA ja 1 CFSA sertifikaadiomanik. 2019. aastal omandas CIA sertifikaadi 1 liige ning CGAP-i 7 liiget.

Siseriiklikku kutsetunnistust (AS - atesteeritud siseaudiitor või ASSA - avaliku sektori siseaudiitor) omas 88 liiget, so 33% liikmetest. 2018. aastal omas siseriiklikku kutsetunnistust 91 liiget (34% liikmetest), 2017. aastal omas kutsetunnistust 81 liiget (33% liikmetest), 2016. aastal 81 liiget (35% liikmetest) ning 2015. aastal 1/3 liikmetest.

ESAÜ liikmete sertifikaatide info on nähtav ühingu kodulehel liikmeskonna avalikus vaates ja liikmete profiilides.

6.2 Liikmeküsitlus

2019. aasta liikmeküsitluse tegime seekord 2020. aasta alguses. Oleme seni teinud küsitlusi aasta lõpus, mis on aga nii liikmetele kui ka juhatusele väga kiire periood. Kuna vastajaid oli eelmisel aastal vähem kui varasemalt, otsustas juhatus teha liikmeküsitlused edaspidi aasta alguses eesmärgiga, et liikmeid osaleks liikmeküsitluses senisest enam. Viimane liikmeküsitlus näitas, et küsitluse läbiviimise aja muutmine andis positiivse muudatuse – osalejate arv kasvas.

6.3 Liikmete tunnustamine

2019. aastal ühingu juhatus auliikmeid ei nimetanud, aga aasta parimaid tunnustati juba kuuendat korda. Juhatus andis välja Aasta Parimate Konkurss 2019 tunnustused kolmes kategoorias: Aasta Tegu, Aasta Tegija ja Aasta Vabatahtlik.

Konkursi võitjad kuulutati välja aastalõpu seminaril Tallinnas:

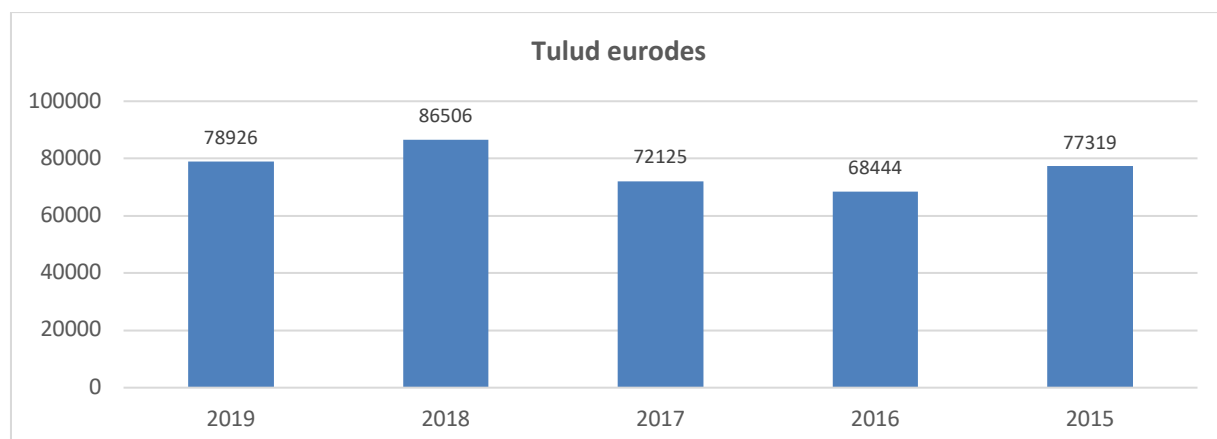
Aasta Tegu 2019 – ESAÜ aastakonverents “Siseaudiitor innovatsiooni keerises”, mis oli tervikliku ja aktuaalse programmiga ning kulges vabas ja meeldivas õhkkonnas;

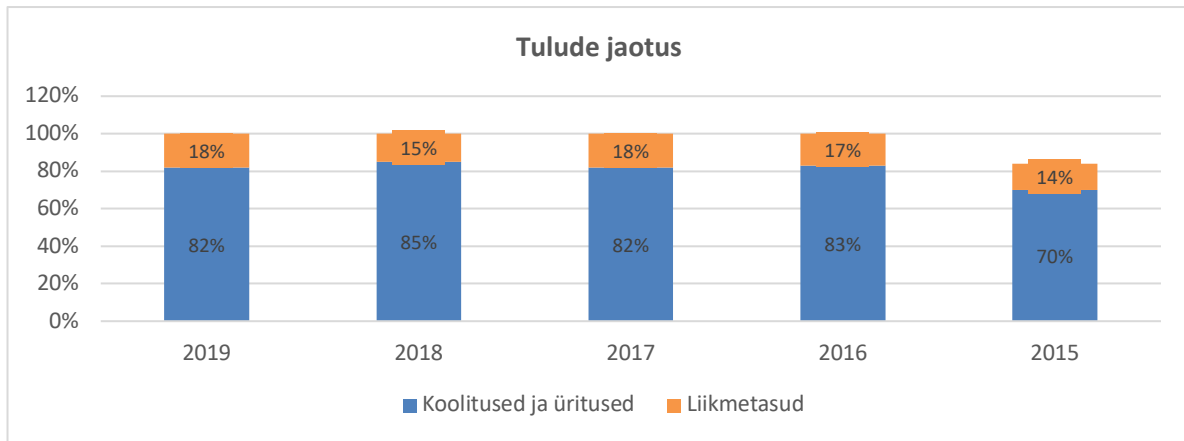
Aasta Tegija 2019 – Piret Lantin, kes on juhatuse ning ühingu koolituskomisjoni liikmena pühendunult hoolitsenud ühingu koolitustegevuse hea käekäigu ja tulemuste eest. Ühingu esindajana on Piret ka arvestusala uurimustööde konkursi üks eestvedajatest.

Aasta Vabatahtlik 2019 – Mart Pechter, kes on ühingu raamatukogu eest hoolitsenud kolm viimast aastat.

7. Finantsjuhtimine

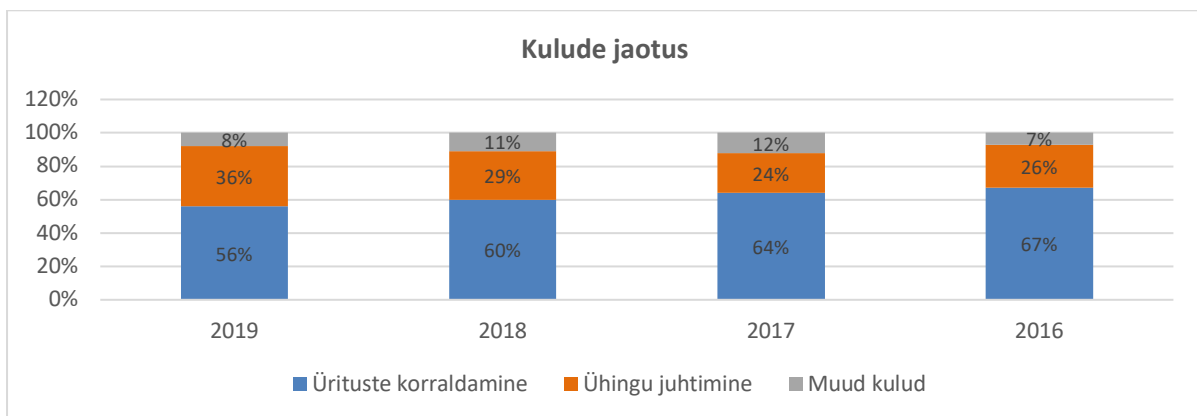
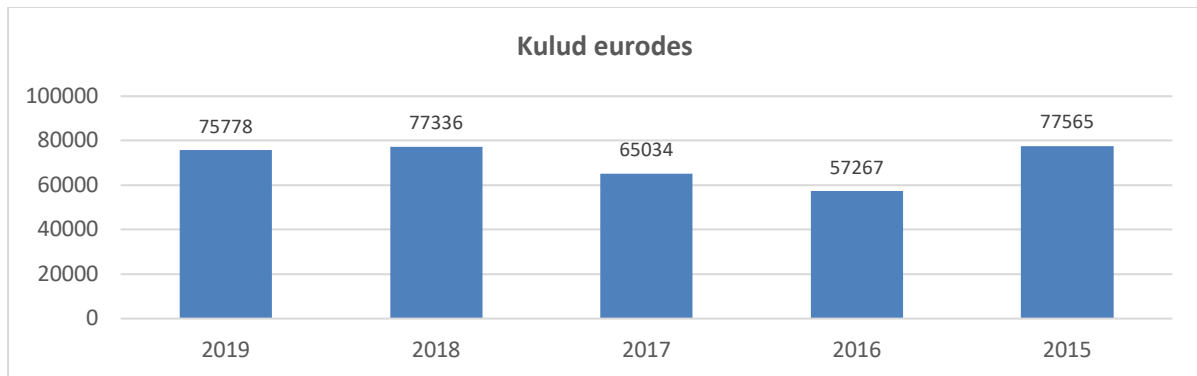
Sarnaselt eelmise aastaga, oli ka 2019. aasta ühingu jaoks finantsiliselt hea. Ühingu tulud 2019. aastal olid 78 926 eurot (2018. aastal 86 506 eurot; 2017. aastal 72 120 eurot; 2016. aastal 68 444 eurot; 2015. aastal 77 319 eurot).

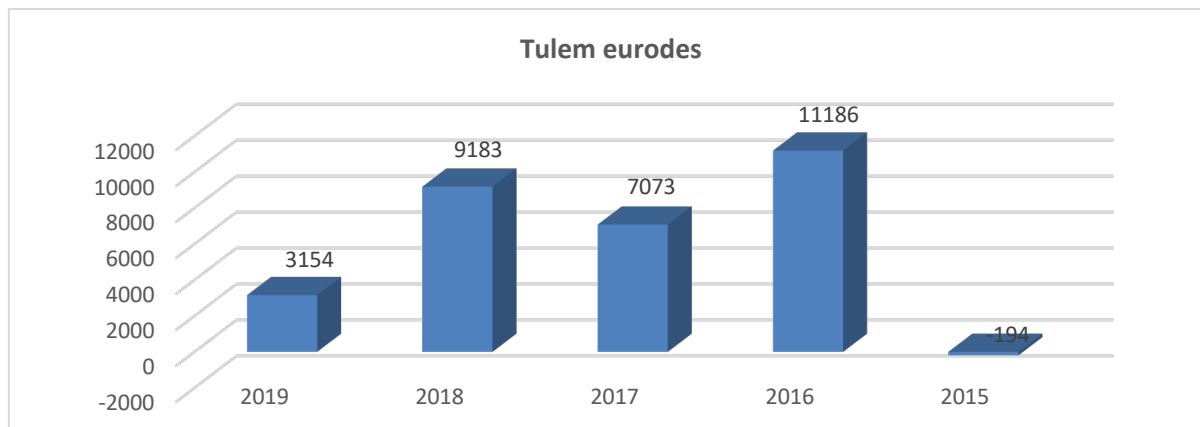
Ühingu kulud 2019. aastal olid **75 778** EUR (2018. aastal 77 336; 2017. aastal 65 034 eurot; 2016. aastal 57 267 eurot; 2015. aastal 77 565 eurot). Kuludest moodustasid ühingu juhtimisega seotud kulud kokku 36% ja ürituste korraldamisega seotud kulud 56%.

2018. aastal olid vastavad näitajad 29% ja 60%. Ülejäänud kulud olid seotud liikmetele suunatud väljaannetega seotud kulud (1 997 eurot), lähetustega seotud kulud (2 658 eurot), ECIIA liikmelisuse kulud (716 eurot) ja muud tegevusega seotud kulud (404 eurot).

Juhatus on hoolikalt hinnanud võetud kohustuste täitmise võimekust. Tasulisi koolitusi ja üritusi korraldati kokku 16 (2018. aastal 17; 2017. aastal 16; 2016. aastal 19; 2015. aastal 21), mille tulusus oli 21 376 eurot (2018. aastal 16 456 eurot; 2017. aastal 16 795 eurot; 2016. aastal 17 775 eurot; 2015. aastal 6 490 eurot). Investeeringuna ühingu teenuste ajakohastamiseks tehti kodulehe arendustöid summas 5 850 eurot.

2019. majandusaasta lõpetas ühing tulemiga summas 3154 eurot (2018. aastal 9183 eurot; 2017. aastal 7 073 eurot; 2016. aastal 11 186 eurot ning 2015. aastal kahjum -194 eurot).

8. Peamised tegevused 2020. aastal

2020. aasta on ESAÜ juubeliaasta. Oleme loonud ühtse juubeliaasta visuaali ühingu kõikides kommunikatsioonikanalites ning kasutame seda läbi juubeliaasta. Korraldame ühingu juubeli puhul muuhulgas juubelikonverentsi ning anname välja ühingu juubeliraamatu.

2020. aastal hoiab juhatus jätkuvalt fookust põhitegevustel – prioriteediks on koolituste, seminaride ja liikmeid ühendavate ürituste korraldamine. Igal aastal korraldame vähemalt ühe koolituse Tartus ning ühe välislektoriga koolituse. Korraldame lisaks aastakonverentsile ka traditsioonilise aastalõpu ürituse liikmetele nii Tallinnas kui ka Tartus.

Jätkame 2019. aastal ja varem alustatud projektide ja algatustega. Suuremad investeeringud teeme ühingu e-teenuste ja kommunikatsiooni arendamisse, sh kodulehe platvormi võimaluste edasiarendusse ning mh tagame, et ühingu koduleht oleks turvaline ja kaitstud küberriskide eest.

Siseriiklikult jätkame ühingu eesmärkidega seotud kommunikatsioonitegevusi ja koostööd seniste partneritega konverentside ja muude ürituste korraldamisel, kõrgkoolides siseaudiitorite järelkasvuks võimaluste loomisega ning lobitööga eesmärgiga tõsta sihtrühmiti siseauditi teadlikkust (nt Riigikantselei, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, PARE jt). Väliskoostöö sihid on koostöövõrgustike arendamisel, eelkõige Balti riikides ja Skandinaavias, ning ESAÜ kui koolituste/ürituste korraldaja tuntuse kasvatamisel.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	47 174	52 255	
Nõuded ja ettemaksud	2 722	3 828	3
Kokku käibevarad	49 896	56 083	
Põhivarad			
Immateriaalsed põhivarad	11 149	9 889	4
Kokku põhivarad	11 149	9 889	
Kokku varad	61 045	65 972	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	801	8 882	5
Kokku lühiajalised kohustised	801	8 882	
Kokku kohustised	801	8 882	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	57 090	47 907	
Aruandeaasta tulem	3 154	9 183	
Kokku netovara	60 244	57 090	
Kokku kohustised ja netovara	61 045	65 972	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	13 860	13 337	
Tulu ettevõtlusest	64 860	72 813	6
Muud tulud	206	356	
Kokku tulud	78 926	86 506	
Kulud			
Mitmesugused tegevuskulud	-68 482	-70 983	7
Tööjõukulud	-2 341	-3 639	8
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-4 591	-2 493	4
Muud kulud	-364	-221	9
Kokku kulud	-75 778	-77 336	
Põhitegevuse tulem	3 148	9 170	
Intressitulud	6	5	
Muud finantstulud ja -kulud	0	8	
Aruandeaasta tulem	3 154	9 183	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	3 148	9 170	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	4 591	2 492	4
Kokku korrigeerimised	4 591	2 492	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	1 105	-1 273	3
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-8 081	3 441	5
Laekunud intressid	6	5	
Kokku rahavood põhitegevusest	769	13 835	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-5 850	-8 625	4
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-5 850	-8 625	
Kokku rahavood	-5 081	5 210	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	52 255	47 037	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-5 081	5 210	
Valuutakursside muutuste mõju	0	8	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	47 174	52 255	

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2017	47 908	47 908
Aruandeaasta tulem	9 183	9 183
Muud muutused netovaras	-1	-1
31.12.2018	57 090	57 090
Aruandeaasta tulem	3 154	3 154
31.12.2019	60 244	60 244

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Eesti Siseaudiitorite Ühingu 2019. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevatel arvestuspõhimõtetes.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

ESAÜ tulude ja kulude aruande koostamisel on lähtutud RTJ 14 lisas toodud skeemist.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes arvelduskontode jääki Swedbank-is. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused seisuga 31. detsember 2019 hinnatakse ümber eurodesse Euroopa Keskpanga valuutakurside alusel, mis kehtib bilansipäeval. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse tulemiaruanne finantstulu või -kuluna.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustised hinnatakse bilansipäeval ümber Eurodesse ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakurside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuded ostjate vastu

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Lühiajalisi nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused).

Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse iga ostja kohta eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni ostja maksevõime kohta. Varem allahinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Muud nõuded ja ettemaksed

Kõiki muid nõudeid ja ettemakseid (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded ja ettemaksed) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Immateriaalseks põhivaraks loetakse ühingu enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku elueaga üle ühe aasta.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalse põhivara amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt lähtudes eeldatavatest kasulikest eluigadest.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust või vara lõpliku eemaldamise kasutusest.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 400 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Immateriaalne põhivara	5 aastat

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestuse aluseks on sisemine intressimäär.

Annetused ja toetused

Saadud annetused ja toetused:

Mitte-sihtotstarbelisi annetusi ja toetuseid kajastatakse tuluna hetkel, mil nende laekumine on praktiliselt kindel (võttes vajadusel arvesse perioodi, mille eest need tasutakse). Sihtotstarbelisi annetusi ja toetuseid (sh mitterahalisi annetusi ja toetuseid) kajastatakse lähtudes sihtfinantseerimise arvestuse põhimõtetest tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks annetused ja toetused on mõeldud). Annetusi ja toetuseid, mis on oma olemuselt sissemaksed mittetulundusühistu põhikapitali ei kajastata tuluna tulemiaruanDES vaid kajastatakse netovara muutusena bilansis ja netovara muutuste aruanDES. Annetust või toetust, mis on küll mõeldud kasutamiseks teatud kindlas valdkonnas, kuid ei ole otseselt seotud ühegi konkreetse projekti finantseerimisega, ei loeta sihtotstarbeliseks annetuseks ning kajastatakse tuluna hetkel, mil nende laekumine on praktiliselt kindel.

Tulud

Tasud ühingu liikmetelt:

Liikme-ja sisseastumismakse ning muid mitte-sihtotstarbelisi tasusid ühingu liikmetelt kajastatakse tuluna perioodis, mille eest neid on kohustatud tasuma. Juhul, kui laekumine on ebakindel, on ESAÜ juhatusel õigus võlgniku liikmelisus peatada või lõpetada.

Teenuste ja maksete vahendamine:

Teenuste ja maksete vahendamisel (näiteks IIA liikmemaks) kajastatakse summad vastavalt nõude ja kohustusena. TulemiaruanDES kajastatakse vajadusel ainult vahendamisest teenitud netotulu või tekkinud netokulu.

Tulu ettevõtlusest:

Tulu ettevõtlusest kajastatakse tekkepõhiselt realiseerimise printsiibi alusel.

Intressitulu:

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt tulemiaruanDES.

Seotud osapooled

ESAÜ seotud osapoolteks loetakse mittetulundusühingu tegev- ja kõrgem juhtkonda, nende pereliikmeid ning kõigi eelnimetatud isikute valitseva või olulise mõju all olevaid ettevõtjaid.

ESAÜ liikmeid ühinguga seotud osapoolteks mingil viisil ei loeta.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Swedbank pangakonto (EUR)	47 174	52 084
Swedbank pangakonto (USD)	0	171
Kokku raha	47 174	52 255

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2019	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	121	121
Ostjatelt laekumata arved	121	121
Ettemaksed	2 601	2 601
Tulevaste perioodide kulud	80	80
Muud makstud ettemaksed	2 521	2 521
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 722	2 722
	31.12.2018	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	1 019	1 019
Ostjatelt laekumata arved	1 019	1 019
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	187	187
Ettemaksed	2 342	2 342
Tulevaste perioodide kulud	76	76
Muud makstud ettemaksed	2 266	2 266
Muud nõuded ostjate vastu	280	280
Kokku nõuded ja ettemaksed	3 828	3 828

Lisa 4 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

	Kokku	
	Muud immateriaalsed põhivarad	
31.12.2017		
Soetusmaksumus	4 776	4 776
Akumuleeritud kulum	-1 019	-1 019
Jääkmaksumus	3 757	3 757
Ostud ja parendused	8 625	8 625
Amortisatsioonikulu	-2 493	-2 493
31.12.2018		
Soetusmaksumus	13 401	13 401
Akumuleeritud kulum	-3 512	-3 512
Jääkmaksumus	9 889	9 889
Ostud ja parendused	5 850	5 850
Amortisatsioonikulu	-4 590	-4 590
31.12.2019		
Soetusmaksumus	19 251	19 251
Akumuleeritud kulum	-8 102	-8 102
Jääkmaksumus	11 149	11 149

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2019	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	469	469
Maksuvõlad	187	187
Muud võlad	114	114
Muud viitvõlad	114	114
Saadud ettemaksed	31	31
Tulevaste perioodide tulud	31	31
Kokku võlad ja ettemaksed	801	801
	31.12.2018	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	437	437
Võlad töövõtjatele	482	482
Maksuvõlad	374	374
Muud võlad	2 845	2 845
Muud viitvõlad	2 845	2 845
Saadud ettemaksed	4 744	4 744
Tulevaste perioodide tulud	4 445	4 445
Muud saadud ettemaksed	299	299
Kokku võlad ja ettemaksed	8 882	8 882

Lisa 6 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2019	2018
Koolitustasud	61 051	62 806
Muud projekti tulud	3 809	10 007
Kokku tulu ettevõtlusest	64 860	72 813

Lisa 7 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2019	2018
Koolitusruumide rent	921	950
Lektoritasud, ettekanded, läbiviimine	9 630	20 384
Seminariteenindus jms	13 433	19 112
Koolitustega seotud muud kulud	13 710	4 941
Tõlketeenused	0	3 800
Muud trükiste väljaandmisega seotud kulud	1 997	2 930
Tegevjuhi- ja asjaajamisteenus	12 639	7 643
Raamatupidamisteenused	2 784	2 424
IT ja side kulud	1 606	1 436
Büürooruumide rent	2 709	2 670
Kommunaalkulud	1 152	1 008
Esindus- ja vastuvõtukulud	1 511	1 205
Kulutused kingitustele	53	341
Töölähetuskulud	2 658	1 126
Liikmeks olemise tasud	716	716
Muude projektide otsekulud	2 400	0
Muud	563	297
Kokku mitmesugused tegevuskulud	68 482	70 983

Lisa 8 Tööjõukulud

(eurodes)

	2019	2018
Palgakulu	1 750	2 720
Sotsiaalmaksud	591	919
Kokku tööjõukulud	2 341	3 639

Lisa 9 Muud kulud

(eurodes)

	2019	2018
Konverteerimiskulu	159	24
Riigilõivud	7	7
Muud	198	190
Kokku muud kulud	364	221

Lisa 10 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2019	31.12.2018
Füüsilisest isikust liikmete arv	279	270

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2019	31.12.2018
	Kohustised	Kohustised
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	1 800

Kaupade ja teenuste ostud ja müügid

	2019	2018
	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste ostud
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	2 400	4 450

ESAÜ seotud osapoolteks loetakse mittetulundusühingu tegev- ja kõrgemat juhtkonda, nende pereliikmeid ning kõigi eelnimetatud isikute valitseva või olulise mõju all olevaid ettevõtjaid.

ESAÜ liikmeid ühinguga seotud osapoolteks mingil viisil ei loeta.

2019. aastal tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasusid ei olnud.